

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tal-31 ta' Mejju, 2004

Citazzjoni Numru. 886/1990/1

**Sammy Meilaq bhala Chairman u in rapprezentanza
tal-Malta Drydocks.**

Vs

**Av Dr. Joseph John Vella b'digriet tas 27 ta' Awissu,
1990 nominat kuratur deputat biex jirrapprezenta lis-
socjeta' estera Foster Wheeler Power Products
Limited.**

Il-Qorti.

Preliminari

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz taghha gie premess illi s-socjeta' konvenuta Foster Wheeler Power Products Limited inkarigat lill-Malta Drydocks taghmel xoghol ta' fabbrikazzjoni u erezzjoni fuq il-Boilers numri sebgha (7) u

Kopja Informali ta' Sentenza

tmienja (8) fil-Power Station tal-EneMalta Corporation fil-Marsa.

Premess illi l-Malta Drydocks ghad baqalha tithallas minghand is-socjeta' Foster Wheeler Power Products Limited, is-somma ta' hames mija u hamsa u hamsin elf, erba' mija u erbgha u disghin lira Maltin u hdax il-centezmu (Lm555,494.11,0) oltre l-imghaxijiet kummercjali, bilanc tal-prezz ta' fornituri, xoghol ta' fabbrikazzjoni, manifattura, kostruzzjoni u servigi ohra rezi mill-istess Malta Drydocks fuq inkarigu tal-istess socjeta' konvenuta Foster Wheeler Power Products Limited fuq il-progett tal-Boilers numri 7 u 8 fil-Power Station tal-EneMalta Corporation fil-Marsa, kif fuq inghad.

Premess illi interpellata biex thallas, is-socjeta' konvenuta, ghalkemm ma cahditx li ghandha thallas baqghet ma halsitx.

Ghaldaqstant is-socjeta' attrici talbet lil din il-Qorti,

1. tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lill-attur nomine is-somma ta' hames mija u hamsa u hamsin elf, erba' mija u erbgha u disghin lira maltin u hdax il-centezmu (Lm555,494.11,0) oltre l-imghaxijiet kummercjali, bilanc tal-prezz ta' fornituri, xoghol ta' fabbrikazzjoni, manifattura, kostruzzjoni u servigi ohra rezi mill-istess Malta Drydocks fuq inkarigu tal-istess socjeta' konvenuta, fuq il-progett tal-Boilers numri 7 u 8 fil-Power Station tal-EneMalta Corporation fil-Marsa kif fuq inghad,

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-ittra ufficjali tal-10 ta' Jannar, 1990 u tal-mandat ta' sekwestru li qed jigi prezentat kontestwalment ma din ic-citazzjoni u bl-imghaxijiet legali, kontra l-konvenut nomine li jibqghu ingunti ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attur nomine a fol. 3 tal-process;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Avukat Joseph John Vella a fol. 9 tal-process fejn eccepixxa:

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi t-talba attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt stante li l-ammont mitlub mill-attur nomine huwa esagerat u mhux skond il-ftehim bejn il-partijiet.

Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet ulterjuri a fol. 13;

Rat id-digriet a fol. 35 u 41;

Rat ir-relazzjoni a fol. 61 *et seq*;

Rat in-nota a fol. 57;

Rat in-noti tal-partijiet;

Eccezzjoni ulterjuri

Dwar dina l-eccezzjoni jidher li l-partijiet issottomettew ruhhom ghall- gurdizzjoni ta' dina l-Qorti billi wara l-verbal a fol. 16 ma saru ebda provi fuq l-eccezzjoni u l-Qorti baqghet tisma' provi fil-mertu.

Rapport tal-periti

Fir-rapport tal-periti nsibu s-segwenti osservazzjonijiet fuq il-punti li gew imqajjma f'dina l-kawza.

Boiler Numru 7 - Il-kwistjoni dwar dan il-*boiler* hija biss fuq konteggi u mhux fuq interpretazzjoni tal-kuntratt jew esagerazzjoni fil-prezzijiet. Skond il-konvenuti l-bilanc dovut huwa ta' Lm100,000.00 (fol. 33) mentri l-atturi jirritjenu li l-ammont huwa ta' Lm152,962.00 . (ara dok. LB 1 fol. 120, 287). Skond il-periti, dwar *boiler 7* l-ammont dovut mid-ditta konvenuta huwa ta' Lm106,915.68 billi naqqsu l-pagament ta' Lm45,932.40 mill-Lm152,848.08. (Appendici A) u saru xi aggestamenti ohra.

Boiler Numru 8

Il-ftehim dwar dan il-*boiler* sar bil-korrispondenza - ara ittra tal-konvenuti lill-atturi datata 22 ta' Ottubru, 1984 u risposta ta' l-atturi b'fax u ittra identika fil-24 ta' Ottubru, 1984 fejn irriferiet ghall-ittra tal-konvenuti u ddikjarat li tiehu l-kuntratt pero' fejn jidhol il-prezz nizlet li l-prezz hu ta' Lm1,338,000 " *to include all known extras as per telex 5.10.84. Terms and conditions as per boiler 7 except for penalty clause.*" Rigward il-kawzola tal-*variations* il-Malta Drydocks qablet ma dak li qalu l-konvenuti. Il-*purchase order* mahruqa fil-4 ta' Dicembru, 1984 mill-konvenuti, kkonfermat l-ordni taghha tat-22 ta' Ottubru, 1984 u l-accettazzjoni tal-Malta Drydocks u qalet li l-prezz ta' Lm1,338,000 kien " *for the supply of materials, complete fabrication, erect the plant and provide all such other services to match the total known scope of work currently being undertaken by Malta Drydocks under purchase order for boiler*".

X'kien jikkompreni l-prezz ta' Lm1,338,000 fuq boiler 8.

Il-Periti rriferew ghall-ittra ta' l-atturi tal-24 ta' Ottubru, 1984 u qalu li din mhiex ghal kollox konferma tal-ittra tat-22 ta' Ottubru, 1984 li biha l-konvenuti kienu taw is-subappalt lill-atturi billi l-ittra tat-24 ta' Ottubru, fiha kontroproposta. Ghall-konvenuti l-prezz kien ta' Lm1,338,000 mentri ghall-atturi kien hemm extras li kienu saru fuq *boiler 7* sa dak iz-zmien, ghalhekk kull zieda oltre d-data tat-24 ta' Ottubru, kellha tizdied mal-prezz miftiehem. Il-problema hi jekk il-kliem "all known extras" mnizzla mill-atturi, hiex l-istess bhal "total known scope of works" mnizzla fl-ittra tal-konvenuti.

Skond il-periti l-intenzjoni tal-partijiet kienet li l-prezz ta' Lm1,338,000 kien ser ikun prezz tax-xoghol kollu fuq *boiler 8* bil-prezzijiet u xogholijiet maghmulin anki b'zieda mal-kuntratt originali fuq *boiler 7* u dan sal-24 ta' Ottubru, 1984, data li dahal fis-sehh il-kuntratt bejniehtom u dana ghaliex ix-xoghol fuq il-*boiler 7* ma kienx ghadu lest u l-partijiet ma setghux ikunu jafu x'kien ser ikun ix-xoghol kollu fuq dan il-*boiler* minn qabel u x'ser ikun il-prezz finali.

Il-prezz fuq *boiler* 8 kien ta' Lm1,338.000 li kien jinkludi x-xogholijiet kollha biz-zidiet li kienu saru fuq il-*boiler* 7 sal-24 ta' Ottubru, 1984. Id-data operativa kienet tal-24 ta' Ottubru, 1984 u ghalhekk in- "known extras" kellhom ikunu daww maghrufa sal-24 ta' Ottubru, 1984. Il-kontendenti ma kienux taw indikazzjoni ta' x'kien it-"total scope of works" jew "known extras" fiz-zmien tal-ftehim fuq il-*boiler* 8. Fiz-zmien meta sar il-ftehim fuq *boiler* 8 kien fadal xi hames xhur xoghol fuq *boiler* 7 u l-*invoices* baqghu hergin sal-1986. Il-prezz finali fuq *boiler* 7 kien ta' cirka Lm600,000 aktar minn dak miftiehem fil-1983. Il-prezz finali fuq *boiler* 8 kienu kwazi l-istess bhal *boiler* 7. Id-ditta attrici ssostni li l-prezz finali fuq *boiler* 8 kien ta' Lm1,793,320 u wara li jitnaqqas l-ammont imhallas mill-konvenuti ta' Lm1,410,780.47, il-bilanc hu kollu *extra* jew *additional* ghal dak li kien maghruf bhala *extra* fil-24 ta' Ottubru, 1984. Skond l-*istatement* prezentat mis-socjeta' konvenuta a fol. 33 il-bilanc allegatament dovut minnhom fuq *boiler* 8 huwa NIL. Skond Lawrence Bilocca pero' l-ammont dovut lis-socjeta' attrici huwa ta' Lm382,539.53.

Ghalhekk il-periti kkonkludew li billi x-xoghol fuq *boiler* 7 kien ghadu ma spiccax meta beda x-xoghol fuq *boiler* 8 u tenut kont tal-fatt illi *invoices* fuq *boiler* 7 baqghu johorgu sal-1986, id-ditta konvenuta ma tistax issostni li l-bilanc mitlub hu esagerat fis-sens li ma hux xoghol "extra over and above" in "known extra works" fid-data tal-ftehim cjoe 24 ta' Ottubru, 1984. Id-ditta konvenuta ma rnexxiliex iggib ebda prova konvincenti illi dawn l-*invoices* kienu ta' xoghol *extra* li kien maghruf fid-data tal-kuntratt. Minn naha l-ohra s-socjeta' attrici ssostanzjat bil-kotba tan-negozju u kopja tad-dokumentazzjoni relattivi u tal-fatturi (hlief ghal tnejn) it-talba taghha. (Ara Appendici B) fol. 83.

Nota kritika tal-konvenuti

Il-konvenuti jsostnu li huma ma kienux accettaw il-kontroposta ta' l-atturi kontenuta fl-ittra taghhom tal-24 ta' Ottubru, 1984 izda kienu ghamlu offerta ohra gdida permezz tal-*purchase order* no: 4001/2 - 3101 - 07725 datata 4 ta' Dicembru, 1984. Skond klawzola 10 tal-kuntratt principali "extra work" kienet tffisser biss xoghol li

jintalab espressament bhala “extra” minghand il-konvenuti, jew ikun xoghol li dwaru l-atturi jkunu, qabel beda tali xoghol, infurmaw bil-miktub lill- ingineer u dan jkkonferma bil-miktub li tali xoghol hu ragjonevoli u korrett fic-cirkostanzi. Haga li s-socjeta' attrici ma ghamlitx. Il-konvenuti jirritjenu li s-socjeta' attrici accettat dina l-kontroproposta billi komplet ix-xoghol.

Il-konvenuti jargumentaw li anke kieku kellha tapplika l-kontroproposta ta' l-atturi tal-24 ta' Ottubru, 1984 il-prezz kellu jinkludi “all known extras” . Jekk il-kuntratt invece hu bazat fuq il-*Purchase Order* il-prezz kellu jinkludi “total known scope of work” liema zewg espressjonijiet huma kwazi l-istess. Billi x-xoghol fuq *boiler 7* kien kwazi lest, l-atturi kien messhom jafu bil- “all known extras” meta ssottomettew il-prezz ghal *Boiler* Nru 8 u li ma kienx ser ikun hemm varjazzjonijiet. Ghalhekk il-prezz ta' *boiler 8* meta sar il-kuntratt kien wiehed fiss ta' Lm1,338,000 suggett biss ghal varjazzjonijiet biex takkomoda tibdil mehtieg ghal *Boiler 7* wara l-24 ta' Ottubru, 1984 u fejn dak it-tibdil ma kienx prevedibbli fl-istess data.

Il-konvenuti jissottomettu inoltre li huma ma kellhomx ghalfejn jelenkaw in- “known extras” sas-27 ta' Ottubru, 1984 billi dawn kienu maghrufa ghall-atturi fiz-zmien meta gie stabbilit il-prezz ghal *boiler 8* u dana a bazi tal-esperjenza li kienu hadu l-atturi fuq il-*boiler* numru 7. Ghal “known extras” gie miftiehem. Il- li l-atturi pprezentaw fatturi ghal *boiler 7* aktar tard ma jfissirx li huma ma kienux jafu x'kien ix-xoghol involut.

Is-socjeta' attrici harget numru kbir ta' fatturi, ffit ghal pagament skond il-kuntratt u ffit ghax-xoghol u materjal addizzjonali, minghajr ma specifikat x'kien ix-xoghol u materjal zejzed, u minghajr ma fittxet l-approvazzjoni tas-socjeta' konvenuta qabel bdiet bl-*extra work*. Skond il-konvenuti l-prezz stabbilit ghal *Boiler* Nru 8 kien ta' Lm1,338,000 waqt li l-*extras* kienu ta' Lm26,848,58. B'kollox Lm1,364,848.58 li kollha thallsu mill-konvenuti. Kien ghalhekk jinkombi fuq is-socjeta' attrici li tipprova li hija ntitolata ghal pagamenti zejda u x'kienu. Il-perit komputista stqarr li ma kellux informazzjoni bizzejjed, u

dan ma kienx jgri kieku s-socjeta' attrici taghtu lista tal-fatturi b'konferma ta' liema kienu skond ir-rekwiziti kontrattwali u liema kienu x-xoghol *extra*.

Nota socjeta' attrici

Is-socjeta' attrici qablet in linea generali mar-rapport peritali hliet ghall-ammont dovut fuq *Boiler* Nru 7 u t-tnaqqis ta' 5% mis-somma globali li rrizultat dovuta.

Boiler Nru 7

L-atturi ma jaqblux li l-ammont ta' Lm45,932.40 kellu jigi kreditat lill *Boiler* Nru 7 u dana billi meta sar il pagament ta' Lm234,953.67 mill-konvenuti, s-socjeta' attrici kienet infurmat lill-konvenuti li l-pagament kien gie allokat ghal *Boiler* Nru 8. (Ara dok a fol. 287) u l-konvenuti ma qalux li ma kienux qed jaqblu. Fuq *Boiler* 7 l-atturi qed jitolbu Lm152,962.40.00.

Boiler Nru 8

Il-ftehim kien li x-xoghol jibda jghodd fil-24 ta' Ottubru, 1984 fuq bazi tal-konto-proposta ta' l-atturi bil-prezz li jinkludi "all known extras as per telex 5.10.84. Terms and conditions as per boiler 7 except for penalty clause." L-atturi jirritjenu li fil-24 ta' Ottubru, 1984 huma ma setghux ikunu jafu l-prezz finali tal-*boiler* nru 7 billi dana spicca f'Marzu 1985 u l-*invoices* baqghu johorgu sal-15 ta' Lulju, 1986. Il-prezz finali tal-*boiler* nru 8 kien kwazi l-istess bhal *boiler* numru 7. (para 8:14). Lm1,790,000 u Lm1,793,320. u dana jirrifletti l-intenzjoni tal-partijiet.

L-*invoices* kollha dovuti jirrizultaw mill-kotba tan-negozju ta' l-atturi u gew verifikati mill-espert komputista. Ghal kuntrarju l-kumpanija konvenuta naqset li tipproduci r-*records* taghha.

It-tnaqqis ta' 5% diga kien ittiehed kont tieghu meta nhargu l-*invoices*. Inoltre l-mod kif gie dedott ma jiehux kont tal-prezz tal-materjal.

KONSIDERAZZJONIJIET

Dwar il-Boiler nru 7 l-atturi qed jghidu li ghad ghandhom

jiehdu Lm152,962.40 mentri l-konvenuti qed isostnu li l-bilanc dovut huwa ta' Lm100,000 fuq liema somma sar ftehim li tigi depozitata l-Qorti. Il-Periti mqabnda minn dina l-Qorti waslu ghall-konkluzzjoni li l-ammont dovut fuq dana l-*boiler* huwa ta' Lm106,915.68. L-atturi jsostnu li l-ammont huwa akbar billi l-ammont imhallas mill-konvenuti ta' Lm45,932.49 ma kienx ghall-*boiler* 7 imma *boiler* nru 8.

Mid-dokumenti SM1 il-perit komputista wasal ghall-figura ta' Lm152,848.08 bhala dovuta ghal xoghol fuq il-*boiler* 7.

L-ammont ta' Lm30 fid-Dok LB1 fol. 120 huwa dovut ghall-*boiler* 8 (ara fattura 28985).

Kwantu ghal Lm7,000 dan hu dovut skond ma hemm imsemmi fil-para 7:06 tar-rapport.

Dwar l-ammont ta' Lm45, 932.40 meta l-konvenuti hallsu l-ammont ta' Lm234,953.67 huma kienu hallsu l-ammont ta' Lm45,932.40 ghall-*boiler* 7 biex minn dak li s-socjeta' konvenuta kienet tqis bhala gustifikat thalli pendenti l-figura tonda ta' Lm100,000 biex tiffirma l-bazi tal-ftehim finali kif fil-fatt sar.

Ghalhekk l-ammont dovut fuq il-*boiler* 7 huwa ta' Lm106,916.68 kif qalu l-periti.

Dwar il-Boiler Nru 8 hemm l-ewwel il-kwistjoni dwar x'kien il-ftehim dwar dan il-*boiler*. Kuntratt *ad hoc* ma kienx hemm pero' kienet saret korrisondenza - ara ittra tat-22 ta' Ottubru, 1984 u risposta ta' l-atturi b'fax u ittra identika fil-24 ta' Ottubru, 1984. L-atturi jirritjenu li l-ftehim kien dak milhuq bl-accettazzjoni u kontropropsta taghhom tal-24 ta' Ottubru, 1984 mentri l-konvenuti jirritjenu li l-ftehim kien skond l-offerta gdida li kienu ghamlu permezz tal purchase order no: 4001/2 - 3101 - 07725 datat 4 ta' Dicembru, 1984.

Il-Periti, wara li ghamlu l-konsiderazzjonijiet taghhom, waslu ghall-konkluzzjoni li l-ftehim li kien jorbot il-partijiet

kien dak milhuq bl-ittra ta' l-atturi tal-24 ta' Ottubru, 1984. Il-*purchase order* tal-4 ta' Dicembru, 1984 ikkonfermat l-ordni taghhom tat-22 ta' Ottubru, 1984 u l-accettazzjoni ta' l-atturi. Il-kuntratt kellu jsehh u jibda japplika mill 24 ta' Ottubru 1984. Skond il-konvenuti l-prezz finali kien ta' Lm1,338.000 mentri l-atturi jsostnu li dan l-ammont ma kienx wiehed finali izda bhala l-prezz biz-zidiet kollha li kienu saru fuq il-*boiler* nru 7 sa dak iz-zmien "all known extras", u ghalhekk kull zieda ohra oltre d-data tal-24 ta' Ottubru,1984 kellha tizdied mal-prezz miftiehem. Il-confirmation order tal-konvenuti ta' Dicembru 1984 tindika li l-prezz jikkompreni "the total known scope of works" li kien jirreferi ghax xogholijiet kollha li kienu saru maghrufa lill-partijiet fil-24 ta' Ottubru, 1984 data meta sehh il-kuntratt. Il-prezz fuq il-*boiler* 8 kien ta' Lm1,338,000 u kellu jinkludi x-xogholijiet kollha biz-zidiet li kienu saru fuq *boiler* 7 sal-24 ta' Ottubru, 1984. Dan il-prezz kien gie *discounted*.

Dwar x'kienu x-xogholijiet biz-zidiet li kienu gja saru fuq *boiler* 7 fil-24 ta' Ottubru, 1984 il-partijiet ma ezebewx elenku ta' x'kien it-*total scope of works* jew *known extras* fiz-zmien tal-ftehim fuq *boiler* 8. Id-ditta attrici ssostni li l-prezz finali ghall- *boiler* 8 kien ta' Lm1,793,320 u wara li jitnaqqas dak li hallset s-socjeta' konvenuta, l-bilanc huwa kollu *extra* ghal dak li kien maghruf bhala *extra* fil-24 ta' Ottubru, 1984. Dana pero' ma setghax jigi konfermat ma l-*invoicing* ezibiti mill-atturi billi l-verifika ta' x'kien jikkompreni n-"known extras" fil-24 ta' Ottubru, 1984 ma sarx.

Skond id-dok a fol. 33 il-konvenuti jirritjenu li m'ghandhom jaghtu xejn fuq *boiler* 8, mentri l-atturi (ara xhieda L.Bilocca) jghidu li l-ammont dovut hu ta' Lm382,539.53. (jew Lm428,471.93 jekk jizdiedu Lm45,932.40 li gew allokati lill-*boiler* 7).

Il-Perit komputista, mid-dokument SM1, u wara li ezamina l-kotba tan-negozju tad-ditta attrici u ra d-dokumentazzjoni u fatturi relattivi, wasal ghall-figura ta' Lm445,335.42 dovuta ghal xoghol fuq *boiler* nru 8. Il-konvenuti mistoqsija biex jindikaw ghaliex ma kienux qed jaqblu ma dak indikat

Kopja Informali ta' Sentenza

mill-atturi dovut bhala *extra*, dawn ma ndikawx u ma wrewx li x-xoghol *extra* mitlub kien maghruf fid-data tal-kuntratt. Id-ditta konvenuta kellha rapprezentant taghha Malta meta kien qed isir ix-xoghol u setghet tivverifika x'kien qed isir; l-*invoicing* kien qed johrog specifikat u f'dak il-waqt id-ditta konvenuta kellha l-opportunita' biex tikkontesta dawk l-*invoices*.

Spiridione Aquilina, prodott mill-atturi, xehed li kull meta kien ikun hemm *variation*, kienet tinhareg *variation order* iffirmata mir-rapprezentant tal-Malta Drydocks u Mr.Wass, rapprezentant *on site* ta' Foster Wheeler. Huwa personalment kien jikkomunika mal-Financial Controller tal-kumpanija konvenuta l-Ingilterra u dawn qatt ma cahdu li ghandhom jaghtu. (ara fol. 98).

L-ammont totali dovut fuq *boiler 8* huwa ta' Lm430,485.14 (appendici B) u Lm1,260 (appendici C). B'kollox Lm431,745.14. Fuq dana l-ammont l-periti naqqsu 5% billi fuq *boiler 8* ma giex pruvat li nghata xi *discount*, kif ukoll billi lanqas ma saret prova dwar il-valur tal-materjal. L-ammont *discounted* fuq *boiler nru 8* hu ta' Lm410,157.88.

B'kollox ghalhekk is-socjeta' attrici ghandha tiehu **Lm517,073.54**

DECIZJONI

Ghal dawn il-motvi
il-Qorti tiddeciedi billi
tiqa' t-talba attrici
u tikkundanna lill-konvenuti jhallsu s-somma ta' hames
mija, sbatax il-elf u tlieta u sebghin lira Maltin u erbgha u
hamsin centezmi (**Lm517,073.54**)
bl-imghax mid-data tan-notifika tac-citazzjoni;
u bl-ispejjez kwantu ghall-10/11 ghall-konvenuti u 1/11
ghall-atturi.

< **Sentenza Finali** >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----